

Šiaulius Kalėdoms jau antrus metus puošia vilniečiai

Atkelta iš 1 p.

Kalėdinės eglės papuošimui bus panaudotos ir pernai nupirktos 46 „saulutės“, tačiau tai šventinių papuošimų kaštų nesumažino. Savivaldybės atstovas aiškino, kad perykštės „saulutės“ turėtų būti sudėliotos kitaip nei prieš metus. Departamento direktorius neparano atskleisti daugiau detalių.

„Tai bus siurprizas miesto gyventojams ir svečiams, norime jo atskleisti. Sieksime, kad bendras įspūdis būtų stipresnis nei praėjusiais metais“, – žadėjo V. Statkus.

Jis pabrėžė, kad šventinės dekoracijos kainuos ne ką brangiau nei praėjusiais metais, išskyrus papildomai perkamas girliandas medžiagas.

Kalėdinė eglė tradiciškai stovės iki sausio 15 d. – stačiatikių naujamečių švenčių.

Pagalbą vaikui ir šeimai „surankios“ iš visų tuo besirūpinančių

Jūratė RAUDUVIENĖ

j.rauduviene@snaujienos.lt

Kiekvienose savivaldybės teritorijose vaiko ir šeimos gerove rūpinasi visa eilė institucijų. Kadangi ne tik šeimos, bet ir pačios įstaigos nebežino viena kitos galimybių ir įgaliojimų, trys ministerijos – Socialinių reikalų ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo – kiekvienoje savivaldybėje įsteigė ir pačios finansuoja po naują etatą, kurį pavadino tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktorė Asta Lesauskienė pristatė konkursą į minėtas pareigas laimėjusią Liną Augytę. Nauja specialistė paaiškino, kad jos darbo pagrindinis tikslas – sukoordinuoti pagalbą vaikui ir šeimai, kad ji būtų kuo efektyvesnė. Ji neigė, kad tokią pagalbą teikiant ne viena institucija kartais nesusikalba, nevyksta bendri susitikimai, pasitarimai, kad būtų galima planuoti bendrą darbą.

„Mano tikslas – sujungti visas institucijas bendram tikslui. Šiauliuose yra apie 340 socialinės rizikos šeimų, tačiau dirbti teks su bet kuria šeima mieste, kuri stokoja pagalbos. Galime gauti signalą, kad pažeidžiama vaiko gerovė, iš šeimos gydytojo, pedagogo ir panašiai. Tas signalas gali kilti tada, kai vaikas ateina į švietimo įstaigą mieguistas, suirzęs, nešvariai apsirengtas, pasakoja, kad dėl tam tikrų priežasčių blogai miegojo, nepavalgė, gal tėvelis pamiršta pasiimti ar mamytė ateina tokios būklės, kokios neturėtų ateiti, ir kitais atvejais“, – vardija L. Augytė.

Specialistė aiškina, kad jos darbo tikslas yra ne nubausti, o padėti. Gal šeimai reikalinga tik vienkartinė pagalba, o gal pradžia reikia socialinio darbuotojo paslaugų. Specialistei gali tekti spręsti, ar kreiptis į policiją, ar į Vaiko ge-

Nors praėjusiais metais nuomijama elgė buvo sumontuota lapkričio pabaigoje, V. Statkus neigia, kad šimet paskubėta. Anot departamento direktoriaus, tai sukonstruotas karkasas – tik pradžių pradžia, yra dar daug darbo.

Eglė sužibės gruodžio 2-ąją

Šiauliuose Kalėdų eglė šventinėmis šviesomis nušvis gruodžio 2 dieną, kaip ir pernai. Jau nuo 11 val. Priskelimo aikštėje šurmuliuos šventinis prekymetis, o 17 val. miestiečiai bus pakviesti į eglės žiebimo šventę. Šiaulių kultūros centro choreografinė studija „Aušrelė“ ir Lauros studija pristatys muzikos ir šokio pasirodymą pasakos-mito motyvais „Saulės pagrobimas“. Be abejo, nebus apsieita ir be Kalėdų Senio apsilankymo.

O sužibės Kalėdų eglei, šiauliečių linksnis populiarūs atlikėjai Rūta Ščiogolevaitė ir Egidijus Sipavičius. Taip Šiauliuose prasidės „Šimtmčio Kalėdų“ laukimas.

rovės komisiją ir pan. Ji sako, jog spręsimi ne viena, o kalbėdamasi su pedagogais, šeimos gydytoju, kaimynais, turės galimybę pasidomėti duomenų bazeje, ar nėra šeimai kviesta policija. L. Augytė sakė, kad ji neturės įgaliojimų prirėkus vaiką paimti iš šeimos. Tokį sprendimą galės priimti valstybinė Vaiko teisių ir įvaikinimo tarnyba, nustačiusi vaikui kilusį II grėsės lygį.

Nuo 2013 m. 22 savivaldybės dalyvavo pilotiniame projekte, kuriame buvo tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių. Juo Šiauliuose ir dirbo L. Augytė, turinti 13 metų darbo su šeimomis patirtį. Specialistė Šiaulių universitete yra įgijusi specialiosios pedagogės-logopedės profesiją, baigusi tarpkultūrinio ugdymo ir tarpininkavimo magistro studijas.

L. Augytė pasakojo, kad dalyvavo trijų ministrų sudarytoje darbo grupėje, kuri kūrė darbo metodiką ir naujos pareigybės aprašymą. Šiuo metu specialistė dirba Vaiko teisių apsaugos skyriuje, tačiau šis jau nuo kitų metų vidurio bus panaikintas. Tada tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių bus tiesiogiai pavaldus Savivaldybės administracijos direktoriui.

L. Augytė koordinuos įvairių institucijų, besirūpinančių vaikais ir šeimomis, teikiamą pagalbą.

Etiketo žinovė apie skambančius telefonus ir nemokėjamą bendrauti

Nežinoti kai kurių etiketo taisyklių – tikra gėda, juk norisi padaryti įspūdį kitiems ir užtikrinti veiksmingą bendravimą. Tam gali pasitarnauti etiketo pagrindai. Tai kalbos kultūra, elementarus mandagumas, tvarkinga išvaizda ir gebėjimas valdyti savo emocijas. Visa tai taikoma ir vyrams, ir moterims.

Artūro STAPONKAUS nuotr.

L. Bocytytė-Garbačiauskienė kalbėjo, kodėl svarbu laikytis etiketo.

Diana JANUŠAITĖ

d.janusaitė@snaujienos.lt

Moterys rangu aukščiau už vyrus

Šiaulių valstybinėje kolegijoje vyko viešas renginys, kurio metu Valstybinio Šiaulių dramos teatro aktorė ir Šiaulių valstybinės kolegijos dėstytoja Lina Bocytytė-Garbačiauskienė skaitė paskaitą apie etiketo variacijas. Susirinkusiems ji papasakojo, kaip reikia bendradarbiauti su klientais, ir patarė, kaip elgtis kasdienės gyvenimo situacijose.

Visuomenėje viešai deklaruojama, kad vyrai ir moterys yra vienas kitam lygūs. Aktorė nesuskubo paneigti šio teiginio, tačiau pabrėžė, kad etikete egzistuoja mažų išminčių. Pagal etiketą, egzistuoja tam tikra rangų sistema, kurios nebūti negali. Tai savaime suprantama, nes visi žmonės yra skirtingi, uždirba daugiau arba mažiau, turi aukštesnį ar žemesnį mokslo laipsnį, yra svečiai arba šeimininkai ir t. t.

Verta įsidėmėti, kad pagal etiketo rangą, moterys yra rangu aukščiau už vyrus. Juk ne moterys vyrui padeda apsisiausti paltą, atidaro duris, trukteli kėdę ir t. t.

Žinoma, kai kuriose šalyse tokių tradicijų nėra laikomasi. Štai Skandinavijos šalyse, vyrams į priekį praleidus moteris, galima sulaukti itin nemandagaus atsakymo arba susidurti su itin aršiu moterų žvilgsniu. Ten feministinės idėjos yra labai vertinamos, moterys nenori būti praleidžiamos pro duris, joms nereikia paduoti rankos išlipant iš automobilio, jos ir pačios sugeba daug uždirbti, pakilti pareigose ir t. t.

Galima mąstyti ir taip, tačiau turbūt visi sutiks, kad lietuvaitės tuo ir žavios, kad sugeba išlikti moteriškos, mėgsta puoštis, nebijo pasirodyti silpnos ir paprašyti vyrų pagalbos.

Nebemokame su kitais sveikintis

Net ir itin žavios lietuvės gali nepalikti teigiamo įspūdžio, jeigu neišmokos sveikintis. Etiketo žinovė kalbėjo, kad šiuo metu mūsų visuomenė lengvai serga, nes žmonės nesisveikina vieni su kitais, vienas kitam nenusiūpso. Lietuviškas pasilabinimas „laba diena“ reiškia, kad aš tau linkiu labai dionos, gero darbo, geros nuotaikos, todėl neatsakyti į pasisveikinimą labai nemandagu. Štai galima pastebėti, kad Lie-

tuvoje bandant su kuo nors pasisveikinti, ypač su nepažįstamu žmogumi, pradeda galvoti, kaip elgtis jais sveikinamasi, ir galiausiai nepažįstamas žmogus gali pasisveikinti arba ne.

Užsienio šalyse taip nėra. Ten egzistuoja tokia taisyklė, kad vos tik ilgiau pažūrėjus į žmogų, būtina su juo pasisveikinti, pasiteirauti, kaip sekasi.

„[sivaizduokite situaciją, kai dega jūsų namas ir iš jo kaimynas, su kuriuo niekada anksčiau nesisveikindavote, išneša katę. Kaip su juo bendrausite toliau, kiekvieni ryta jam lenksitės iki kelių? Todėl mes privalome bendrauti, komunikuoti ir vienas kitam nusisveikinti“, – kalbėjo L. Bocytytė-Garbačiauskienė.

Ji atkreipė dėmesį ir į tai, kad vyrai sveikindamiesi tarpusavyje, ignoruoja šalia stovinčias moteris. Vyrui paduoda vienas kitam papsiauti ranką, o moterų nemato. Taip elgtis nedera, nes ir moterys yra gyvos asmenybės. Pagal etiketą, pirmiausia tarpusavyje turėtų pasisveikinti moterys, toliau vyrai turėtų pasveikinti moteris ir tik tada vyrai gali pasisveikinti tarpusavyje.

Atsidūrus nepažįstamoje aplinkoje, kur daug nepažįstamų, norėtųsi pulti visiems spausiti rankų. Žinoma, dalykiškai bendraujant galima prisistatyti ir pačiam, tačiau jei yra tai padaryti galintis trečias asmuo, supažindinti turėtų jį.

Pagrindiniai požymiai, į kuriuos būtina atsižvelgti pristatant vieną žmogų kitam, yra šie: lytis (moteriai pristatomas vyras), amžius (jaunuolis pristatomas pagyvenusiam žmogui), pareigos (aukštesnio rango žmogui pristatomas žemesnio rango žmogus).

Kolegijos dėstytoja juokavo, kad kai kurie žmonės šias rekomendacijas pamiršta ir savo antrąją pusę kitiems pristato itin nemandagiai. Pavyzdžiui, sako: „Susipažinkite, čia mano žmonė.“ Taip žmonos pristatytas nederėtų, nes ta „žmonikė“ turi vardą, pavardę, pareigas, gimdo vaikų, rūpinasi namų jaukumu ir t. t. Kitą tariant, tai asmuo, kurį verta pristatyti solidžiau.

Bendraujant su kitais asmenimis, derėtų prisiminti, kad reikia laikytis tam tikro atstumo. Etiketo taisyklės nurodo, kad pokalbis intymiojoje zonoje vyksta 20-50 cm atstumu, asmeninėje – 50-120 cm, socialinėje – 120-130 cm, viešojoje – daugiau kaip 300 cm.

„Kartais žmonės, norėdami

kitiems paspausti ranką, prieina pernelyg arti arba atsistoja labai toli. Atsidūrus tokioje situacijoje, galima pasijausti labai nemaloniai. Todėl net ir labai jaudinantis, derėtų pagalvoti apie kitą asmenį ir sveikintis ne per ištiestą, bet pusiau sulenktą ranką. Paspausti ranką reikia lengvai, jos nepuriant“, – patarė L. Bocytytė-Garbačiauskienė.

Erzina nuolat skambantys telefonai

Daug problemų žmonės sukelia ir nesugebėjimas bendrauti telefonu. Dėstytoja ironizavo, kad nors žmonės jau daug metų naudojami mobiliaisiais telefonais, tačiau jais naudotis iki šiol taip ir neišmoko. Mobilieji skamba visur, nors to negali būti. Padorus žmogus atėjęs į tam tikrą auditoriją, turi visą dėmesį skirti tam, kur tęsiasi. Kitaip siunčiama ne itin teigiama žinutė: esą jus visi man esate niekas ir man svarbus tik telefoninis skambutis. Be to, tai yra vienas iš ne kultūros požymių.

„Jeigu atėję į svečius, laukiate itin svarbaus skambučio, kurio nevalia praleisti, dėl to perspėkite šeimninę ir atspairkite. Suskambus telefonui, nuiekitė į tam tikrą vietą ir kalbėkite. Gaila, tačiau taip elgtis nedaugelis“, – sakė etiketo žinovė.

Anot jos, mobiliuoju kalbėtis nedera bažnyčioje, laidotuvsė, paskaitoje, konferencijoje, teatre, koncerte, bibliotekoje ir t. t. Kitą tariant, mobiliuoju nereikėtų kalbėtis tose vietose, kur kalba vienas žmogus arba kur yra laikomasi tylos. Taip pat vertėtų pasvarstyti, ar tikrai būtina atsiliepti kavinėje, restorane, gatvėje.

Svarbu, atkreipti dėmesį į tai, kokiu tonu kalbama telefonu, pasvarstyti, ar iš tiesų verta garsiai kalbėti, kai aplink yra daug žmonių. Aktorė prisiminė, kad kai anksčiau susisiekti su kitais buvo galima tik per telefono būdus, žmonės vis tiek užsidarydavo duris ir stengdavosi kalbėti kuo tyliau, kad negirdėtų šalia stovintys žmonės. Dabar žmonės eidami gatve rėkia ant savo vaikų, su kažkuo pykstasi ir visiškai nekreipia dėmesio į tai, kad viešoje erdvėje yra ne vieni, nors taip būti neturėtų.

Taip pat patartina žinoti, kad skambinti kitiems galima ne visada. Pagal etiketo taisykles, į namus galima skambinti nuo 7 val. iki 21 val. Žinoma, šio laiko nereikėtų absoliutinti, nes kai kurie žmonės 7 val. dar saldžiai miega. Žmonės, kuriems norisi paskambinti, turi vaikų, sutuoktinių, sergančių artimųjų, todėl žadinti visą namą nėra prasmės. 21 val. reikėtų baigti visus skambučius, žinutes, nes žmonės nori išlėsti. Ši taisyklė negalioja ekstraterajais, kai kyla gaisras, potvynis – tada skambinti galima.

Pagal etiketo taisykles, vėlai vakare ar anksti rytą žmogus turi teise į skambučių neatsiliepti. Tokiu atveju galima parašyti trumpąją žinutę su tokiu tekstu: dabar išsiuosi arba perskambinsiu vėliau.

Jeigu žmogus paskambina ir kitas žmogus atsiliepia, būtent skambintojas turėtų vesti pokalbį ir pirmasis padėti raišę. Priešingu atveju pokalbis gali nenusisekti.

Etiketo taisyklių yra daug ir įvairių, todėl visiems vertėtų jomis pasidomėti. Tik tuomet bus galima išvengti daug nesuipratimų ir sėkmingai komunikuoti.